

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77
i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66
Tel. noce: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 603 100

Oś Berlin-Rzym odpowie atakiem

jeżeli utworzona zostanie koalicja mocarstw

Mussolini twierdzi, że potrzebny jest pokój ale... nie rezygnuje z pretensji kolonialnych

RZYM, 26 marca. (PAT.) — Mussolini wygłosił dziś przemówienie do członków dawnych oddziałów bojowych organizacji faszystowskiej, którzy w liczbie kilkudziesięciu tysięcy przybyli do Rzymu.

M. in. Mussolini powiedział: — Bilans dwudziestolecia faszystwu jest olbrzymi. to, co zrobiliśmy ma przetrwać i przetrwa wieki.

Nie chcę porównywać Włoch z rokiem 1919, z Włochami roku 1939. Warto jednak przypomnieć ile razy przepowiadano nieuchronne załamanie się Włoch faszystowskich z powodu utraty krwi w Afryce, a jeszcze wię-

cej w Hiszpanii. Ile razy mówiono, że dla Włoch niezbędna jest natychmiastowa pożyczka, naturalnie angielska.

W rzeczywistości to, czego dokonaliśmy, ma doniosłe znaczenie, lecz jeszcze ważniejsze jest to, czego dokonamy.

Zgromadzenie wasze odbywa się w poważnej chwili życia Europy. Nie poddajemy się i nie poddamy psychozie wojennej, na którą składają się histeria i strach.

Hasło pokoju zużyte

Jakkolwiek zawodowi pacyfści są osobnikami godnymi pogardy, chociaż hasło pokoju

jest trochę zużyte i ma dźwięk fałszywej monety i chociaż jest ogólnie rzeczą znaną, iż uważalibyśmy wieczny pokój za katastrofę cywilizacji ludzkiej — to jednak sądzimy, że POTRZEBNY JEST DŁUGI OKRES POKOJU, aby zabezpieczyć rozwój cywilizacji świata. Jakkolwiek niedawno czyniono nam pewne awanse, nie poważmy żadnej inicjatywy, dopóki nasze uświęcone prawa nie zostaną uznane.

Okres, który da się porównać z tańceniem walca, jest ostatecznie zakończony. Samo przypomnienie tego okresu obraża nas. Próby obalenia i rozbitcia

osi Rzym — Berlin są dziecinne. OŚ RZYM — BERLIN NIE ORKEŚLA JEDYNIIE STOSUNKU DWÓCH PAŃSTW, LECZ JEST SPOTKANIEM DWÓCH REWOLUCJI, które uznają wyraźnie swą sprzeczność ze wszystkimi innymi koncepcjami cywilizacji współczesnej.

Sila „osi”

Oświadczam wam, że gdy „wielkie demokracje” gorzko oplakują przedwczesny i mało zaszczytny koniec tego, co było ich najdroższym tworem — fakt ten jest już sam przez się dostatecznym powodem, byśmy się nie przyłączali do ich mniej

lub więcej szczerego płaczu. — Oto jest siła osi i warunek jej trwałości.

Ale ponieważ w każdym działaniu tkwi zawsze czynnik powierzchniowych uczuć, które niekiedy odsuwają na bok rozsądek, oświadczam wam jak najdobitniej, że to CO SIĘ STAŁO W EUROPIE ŚRODKOWEJ, STAĆ SIĘ MUSIAŁO. — Pragnę dodać, że o ile zagadnienie to rozpatruje się w płaszczyźnie moralnej, nikt, dosłownie nikt, nie ma prawa pierwszy rzucić kamieniem.

Jest rzeczą oczywistą, że je-

(Dalszy ciąg na str. 2-ej).

Madryt postanowił poddać się

pod presją rozpoczętej ofensywy wojsk gen. Franco

Dzisiaj republikanie wyślą swe lotnictwo na znak symbolicznej kapitulacji

MADRYT, 26 marca. (PAT.) — Rada obrony narodowej obradowała przez całą noc, a rano plk. Cassada udał się do głównej kwatery, gdzie toczyć się miały dalsze narady. Następnie udał się tam plk. Besterro.

W godzinach popołudniowych panowało w kwaterze głównej wojsk republikańskich wielkie ożywienie.

Według wiadomości „Havasa”, w niedzielę, o godz. 15-ej, pomimo burzy śnieżnej, PRZYBYĆ MIAŁO DO BURGOS NA DWUMOTOROWYM SAMOLOCIE CZTERECH WYSLANNIKÓW MADRYCKIEJ RADY OBRONY NARODOWEJ.

Bezpośrednio po lądowaniu rozpoczęli oni w budynkach, na lotnisku wojskowym ROKOWA NIA Z PEŁNOMOCNIKAMI WOJSKOWYMI GEN. FRANCO: plk. Gonzalo i plk. Ungria.

Wysłannicy mieli przywieźć z sobą DECYZJĘ WŁADZ REPUBLIKANSKICH W SPRAWIE KAPITULACJI MADRYTU

Wobec rezerwy, jaką zachowują w tej sprawie czynniki oficjalne, korespondent nie mógł stwierdzić czy wysłannicy ustnie przywieźli zgodę na oddanie Madrytu, jak się ogólnie sądzi.

Wysłannicy republikańscy odlecieli z powrotem o godz. 17.45.

MADRYT, 26 marca. (PAT.) — Havas donosi: Sekretarz generalny rady obrony narodowej w Madrycie Juan del Rio podał w niedzielę wieczorem za pośrednictwem mikrofonu Radio Union treść telegramów, wymienionych między władzami republikańskimi i rządem gen. Franco. Pierwszy odczytany TELEGRAM RADY OBRONY NARODOWEJ do hiszpańskiego rządu narodowego, brzmiał:

„Jutro, w poniedziałek WYŚLEMY NASZE LOTNICTWO NA ZNAK SYMBOLICZNEGO PODDANIA SIĘ. Prosimy o wyznaczenie godziny“.

Po czym wysłany został telegram treści następującej:

„Jeśli to możliwe, dokonalibyśmy poddania się jeszcze w ciągu dzisiejszego popołudnia“.

Hiszpański RZĄD NARODOWY ODPOWIEDZIAŁ:

„Jest sprawą nagłą, ażeby ODDANIE BRONI NASTĄPIŁO PRZED GROŻĄCYMI NASTĘPSTWAMI NASZEJ OFENSYWY, rozpoczętej na kilku frontach. — WYDAJCIE ROZKAZ ODDZIAŁOM SWOIM WYWIEZENIA BIAŁYCH CHORĄGWI“.

Juan del Rio zwrócił się następnie do ludności hiszpańskiej, zamieszkałej na obszarach, podlegających władzom republikańskim, wzywając ją, aby nie działała na własną rękę, lecz PRZESTRZEGAŁA ROZKAZÓW RADY OBRONY NARODOWEJ.

Proklamacja do ludności

BURGOS, 26 marca. (PAT.) — Główna kwatera wojsk gen. Franco ogłosiła w niedzielę po południu proklamację do walczących i ludności po stronie republikańskiej.

Proklamacja stwierdza, że HISZPAŃSCY REPUBLIKANIE PRZEGRALI WOJNĘ I POWINIENI SIĘ PODDAĆ.

Hiszpania narodowa utrzymuje w mocy wszystkie swe przyrzeczenia. Służba w armii republikańskiej i przynależność do partii lewicowych nie stanowi przesłanki. Przed sądami postawi-

ni będą tylko zbrodniarze.

Dalsze stawianie oporu byłoby karygodnym i zbędnym rozlewem krwi. Wymogi wojny pociągnęły za sobą konieczność podjęcia ostatniej wielkiej ofensywy, której nie nie wstrzyma.

Ataki rozpoczęte

BURGOS, 26 marca. (PAT.) — We wczesnych godzinach rannych hiszpańskie wojska narodowe rozpoczęły ofensywę na odcinku Kordoby.

Front został od razu przełamany bez wszelkich trudności i oddziały wojsk gen. Franco szybko posuwają się naprzód.

BURGOS, 26 marca. (PAT.) — Wojska narodowe, które rozpoczęły w niedzielę rano atak na odcinku Kordoby, składają się przeważnie z oddziałów kawalerii. Pozostają one pod dowództwem bezpośrednim gen. Queipo de Llano.

KORDOBA, 26.III. (PAT.) — Rozpoczęcie ofensywy na froncie andaluzyjskim pod Kordobą poprzedziło krótkie przygotowanie ataku przez artylerię i lotnictwo.

Według pierwszych wiadomości, REPUBLIKANIE ZOSTALI ZUPENIE ZASKOCZENI. — Front od razu przerwano w kil-

ku punktach i kolumny wojsk narodowych posunęły się do południa na odległość, dochodzącą do 8 klm. w głąb obszarów, zajmowanych przez oddziały republikańskie.

Wojska gen. Franco są przyjaźnie witane przez miejscową ludność.

MADRYT, 26 marca. (PAT.) — Union Radio ogłosiło komunikat, stwierdzający, że wojska powstańcze rozpoczęły dzisiaj rano, przy wprowadzeniu znacznych sił, ofensywę na froncie Estramadury. W ręce wojsk narodowych wpadł szereg miejscowości, na odcinku Pozoblanco.

Ambasador Franca w Paryżu

PARYŻ, 26 marca. (PAT.) — Po przybyciu do Paryża, nowy ambasador hiszpański Lequerija oświadczył przedstawicielom prasy, iż jest szczęśliwy z możliwości przyczynienia się do dzieła uspokojenia. Szybkie i lojalne wykonanie układu, zawartego w Burgos, przyczyni się do rozwoju stosunków między Hiszpanią i Francją w duchu wzajemnego szacunku i zrozumienia.

NAJWIĘKSZA
REWELACJA
EKRAŃÓW
ŚWIATOWYCH

WIELKI WALC

PREMIERA —
DZIS
W KINIE
„CASINO“

JUZ JUTRO
W KINIE
„PALACE”!

ERROL FLYNN i BETTE DAVIS

po raz pierwszy razem

w filmie
**WALKA
O SZCZĘŚCIE**

Oś Berlin-Rzym odpowie atakiem

(Dokończenie)

zeli naród, który rozporządzał wielką liczbą ludzi i olbrzymimi zasobami broni, nie jest zdolny do jakiegokolwiek czynu — świadczy to, że NARÓD TEN ZASŁUŻYŁ NA LOS, który go spotkał.

Przejdziemy do natarcia

Oświadczam, że gdyby miało dojść do skutku projektowane utworzenie koalicji przeciwko ustrojowi autorytatywnym — wówczas USTROJE TE PRZYJĘŁYBY WEZWANIE I PRZESZŁYBY OD OBRONY DO NATARCIA WE WSZYSTKICH PUNKTACH KULI ZIEMSKIEJ.

W przemówieniu, które wygłosiłem w Genewie, wspomniałem o barykadzie, dzielącej Włochy od Francji. Barykadę tę można uważać obecnie za zburzoną. W ciągu najbliższych dni, a może nawet w ciągu najbliższych godzin, wspaniała piechota Hiszpanii narodowej zada ostatni cios i ten MADRYT, KTÓRY MIAŁ BYĆ GROBEM FA-SZYZMU, STANIE SIĘ GROBEM KOMUNIZMU.

Nie prosimy świat o wydawanie sądu, lecz pragniemy, by cały świat wiedział, co następuje:

Pogróżki pod adresem Francji

Nota włoska z dnia 17 września 1938 r. wyłuszczyła problemy, istniejące między Włochami a Francją, przy czym zagadnienia kolonialne zostały jasno postawione. Zagadnienia te dają się ująć krótko: TUNIS, DŻIBUTI, KANAŁ SUEZKI.

Rząd francuski ma całkowitą swobodę uchylecia się nawet od dyskusji nad tymi zagadnieniami — tak, jak zresztą czynił to dotychczas przez swoje „Nigdy” — zbyt często powtarzane i być może zbyt kategoryczne. Wówczas jednak rząd francuski nie będzie mógł się uskarżać, że przedział, dzielący obecnie Francję i Włochy, tak się pogłębił, że wyrównanie go stanie się zadaniem bardzo ciężkim, jeżeli nie niewykonalnym. Jakikolwiek będzie dalszy rozwój wydarzeń, chcemy, aby nie mówiono już więcej o braterstwie, więzach siostrzanych, kuzynostwie lub nieprawych związkach rodzinnych. STOSUNKI MIĘDZY PAŃSTWAMI SĄ STOSUNKAMI OPARTYMI NA SILE, która jest czynnikiem określającym ich politykę.

Trzeba się zbroić!

Morze Śródziemne pod względem geograficznym, historycznym, politycznym i wojskowym stanowi dla Włoch obszar życia.

I wreszcie punkt ostatni — lecz podstawowy i przesądzający wszystko inne: TRZEBA SIĘ ZBROIĆ. Hasło brzmi: Zwiększajmy liczbę dział, okrętów i samolotów. Zwiększajmy za wszelką cenę — nawet gdybyśmy to, co się nazywa życiem cywilnym mieli zamienić na tabularasa. Tylko ten, kto jest silny, jest kochany przez przyjaciół i wzbudza obawę u wrogów. — Z kart historii na fali wieków i pokoleń rozlega się głos: BIAŁA BEZBRONNYM.

Niemcy oklaskują

BERLIN, 26 marca. (PAT). — „Mowa Mussoliniego jest niedwuznaczną przestrożą dla t. zw. demokracji” — oświadczają niemieckie czynniki miarodajne, witając z dużym zadowoleniem potwierdzenie z ust szefa rządu włoskiego, że oś Rzym — Berlin stanowić będzie nadal podstawę polityki Włoch.

Uwypuklają tu więc przede wszystkim ustępy, dotyczące osi

Rzym — Berlin, stanowiska zajętego w sprawie Czech i Moraw, wreszcie oświadczenie dotyczące Tunisu, Dżibuti i Suez.

OKLAHOMA, 26.3. (PAT) — W niedzielę rano trzymotorowy samolot komunikacyjny na linii Chicago — Texas uległ rozbiciu pod Oklahoma. Według pierwszych wiadomości w katastrofie zginęło 8 zabitych, a 4 pasażerów odniosło ciężkie rany.

Grand-Kino

Pocz. 4 6. 8. 10

Dziś po raz ostatni!
O czym się nie mówi...

Ceny znacznie niższe:

Na I seans do g. 6 III — 85 gr., II — 1.09, I — 1.50
Na pozostałe seanse III m. 1.09 — II m. 1.50 — I m. 2.20

przy czym słuszność pretensji włoskich znajduje tu pełne poparcie.

Mowa Mussoliniego transmitowana była przez radiostacje

niemieckie w czasie jej wygłoszenia, następnie zaś w godzinach południowych tłumaczono ją na język niemiecki.

Mowa Prezydenta R. P. do U. S. A.

WARSZAWA, 26.3. (PAT) — Z okazji tegorocznej wystawy wszechświatowej w Nowym Jorku, Polskie Radio w dniu 26 marca o godz. 19.30 do 20-ej transmitowało do Ameryki specjalną audycję, podczas której Pan Prezydent Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki wygłosił następujące przemówienie:

„W imieniu narodu polskiego przesyłam najserdeczniejsze pozdrowienia prezydentowi i wszystkim obywatelom Stanów Zjednoczonych, a w szczególności milionowym rzeszom rodaków, którzy na gościnnej ziemi Waszyngtona kontynuują tradycję braterskiej współpracy polsko-amerykańskiej.

Jestem przekonany, że udział nasz we wspaniałej wystawie powszechnej w Nowym Jorku udostępni światu lepsze poznanie Polski, jej zasobów i pracy oraz postępu siły i znaczenia, które dzięki geniuszowi ojca naszego kraju Marszałka Piłsudskiego osiągnęła. Przez to samo zaś przyczyni się do pogłębienia przyjaźni pomiędzy Polską a Stanami Zjednoczonymi w imię ideałów, o które walczyli bohaterzy przodkowie nasi z Kościuszką i Pułaskim na czele.”

Przemówienie to było transmitowane przez 342 rozgłośnie amerykańskie, należące do trzech największych koncernów: National Broadcasting Company, Columbia Broadcasting System i Mutual Broadcasting System.

KINO CASINO

Pocz. 4. 6. 8. 10

Genusz ludzki znów stworzył dzieła, które wzbudziło zachwyt świata!

Największa rewelacja światowych ekranów

WIELKI WALC

Natchnione arcydzieło realizacji genialnego

JULIENA DUVIVIER

WIELKI JUBILEUSZOWY FILM WYTW. „METRO-GOLDWYN-MAYER”

DZIŚ
NAJWSPANIALSZA
PREMIERA
SEZONU!

LUIZA
RAINER
FERNAND
GRAVEY
MILIZA
KORJUS

Grand-Kino
Jutro
premiera!

Biały murzyn

Potężna symfonia filmowa o rozpaczliwej miłości i szczęściu

wg. powieści
M. Bałuckiego

scenariusz
T. Dołęgi-Mostowicza

W rolach głównych:

Tamara Wiszniewska
Baśka Orwid
M. Cwiklińska
J. Pichalski
A. Zebrowski
Janet Węgrzyn

Zachód docenia znaczenie Polski

Min. Beck w Londynie nawiąże rozmowy na temat wzajemnego bezpieczeństwa Anglia obiecuje pomoc państwu, które bronić się będzie przed agresją Niemiec

LONDYN, 26. III. (Tel. wł.) — Premier Chamberlain zabierze dziś w izbie gmin głos, ale wątpić należy, czy ta mowa wyjaśni ostatecznie politykę Anglii. — W danej chwili sytuacja przedstawia się w sposób następujący:

Deklaracja defensywna mocarstw jest odroczone.

Doniesienia, że Rosja sowiecka zgodziła się podpisać deklarację tylko wtedy, gdy przyłączy się do niej Polska, okazują się zupełnie prawdziwe.

Stanowisko Polski określa „Times“ akcentując, że Polska uważa, że ani w jej interesie, ani w interesie innych państw nie leży robenie nadmiernej reklamy całej deklaracji. Równocześnie jednak

POLSKA GOTOWA JEST WEJŚĆ W ROZMOWY NA TEMAT WZAJEMNEGO BEZPIECZEŃSTWA

i sądzi, że znakomitą do tego okazją będzie wizyta min. Becka w Londynie.

Z zahamowania rozmów o pakt defensywny wynikałoby logicznie, że nie dojdzie również do ogłoszenia jakiegoś aliansu anglo - francusko - sowieckiego, co więcej, nie będzie nawet oficjalnego ogłoszenia aliansu francusko - angielskiego, który jest faktem.

Jak donosiliśmy, Anglia i Francja wymieniły pewne dodatkowe zapewnienia, dotyczące Belgii, Holandii i Szwajcarii, przy czym

Anglia obiecała na wypadek zagrożenia Francji zmobilizować nie tylko flotę, ale całą armię lądową.

Alianse w wypadku agresji

Pozycję Anglii w stosunku do wschodu i południowego wscho-

du Europy dałoby się streścić w następujący sposób: Nie możemy na razie montować aliansów, nie posiadając odpowiedniej siły zbrojnej na lądzie i w powietrzu dla poparcia tych sojuszków. Decydującym momentem będzie fakt

CZYNNEGO OPORU PAŃSTWA ZAATAKOWANEGO PRZEZ RZESZĘ.

Tego rodzaju fakt musi wywołać w obecnym nieznośnym napięciu wojnę światową. Polska zajmuje dalej naczelną miejsce w doniesieniach pism londyńskich.

„Daily Telegraph“ w obszernej depeszy z Warszawy, pisze, że Polska już w pierwszej chwili może zmobilizować milion żołnierzy i cyfrę tę może zwiększyć nawet do 4 milionów żołnierzy.

„Daily Telegraph“ uważa, że rząd koncentracji narodowej w Polsce, jest prawdopodobny i

twierdzi, że należy oczekiwać włączenia ludowców do rządu. „Daily Telegraph“ notuje wieści, że Witos oddał się do dyspozycji władz polskich.

Pardonu oczekiwać należy już da dzień.

Cała prasa angielska podkreśla zgodnie

SPOKÓJ POLSKIEGO SPOŁECZEŃSTWA.

Świetna armia polska

PARYŻ, 26 marca. (PAT.) — Cały szereg publicystów francuskich w swych rozważaniach podkreśla z wielkim naciskiem **ZNA CZENIE MILITARNE POLSKI**, oraz znakomite przygotowania i świetnego ducha bojowego armii polskiej.

„Petit Journal“ podaje wywiad z generałem amerykańskim Reilly, który charakteryzując poszczególne armie, podnosi się o armii polskiej, która stoi dziś cał-

kowiec na wysokości i najzupełniej przygotowana jest do oczekujących ją zadań, ożywiona duchem wysokiego patriotyzmu oraz posiada doskonale dowóztwo.

Praktyczne rezultaty deklaracji

PARYŻ, 26 marca. (PAT.) — Stanowisko Polski budzi duże za interesowanie, jeśli chodzi o ocenę sytuacji międzynarodowej.

„Petit Parisien“ pisze, że lord Halifax kontynuuje nadal swe konsultacje polityczne. **WIZYTA MIN. BECKA W LONDYNIE** w pierwszych dniach kwietnia oczekiwana jest z dużym zacięciem. Wysilki Anglii i Francji odbudowania instynktu zachowawczego w Europie nie ustają. Jeśli się teraz mniej mówi o jakiejś deklaracji publicznej, to w każdym razie pracuje się aktywniej nad uzyskaniem rezultatów praktycznych.

Turcja wybiera nowy parlament

STAMBUŁ, 26 marca. (PAT.) W Turcji odbywają się dziś drugie i ostateczne wybory do parlamentu. Oficjalna lista republikańskiej partii ludowej ogłoszona została w piątek. Prezydent Ismet Inonu wydał orędzie, w którym podkreślił wagę wyborów parlamentarnych w obliczu sytuacji międzynarodowej.

Polsko-lotewska konwencja lotnicza

RYGA, 26 marca. (PAT.) Rada ministrów ratyfikowała lotniczą konwencję polsko - lotewską, parafowaną 16 czerwca 1938 r., która dotyczy, jak wiadomo, polskich linii lotniczych utrzymujących komunikację na linii Warszawa — Kowno — Ryga — Tallin — Helsinki.

Rząd chiński opuszcza Czungking

CZUNGKING, 26. 3. (PAT.) — Rząd chiński postanowił dziś ewakuować najważniejsze organy rządu centralnego z Czungkingu i przenieść je do szeregu miejscowości leżących w promieniu 100 km. od tego miasta.

Przerwa w działaniach Hitlera

do 20 kwietnia, w którym to dniu kanclerz skończy 50 lat

PARYŻ, 26 marca. (Tel. wł.) — Korespondent „Le Temps“ donosi z Berlina, że po zajęciu ziem czeskich, zawarciu traktatu z Rumunią i aneksji Kłajpedy, nastąpi obecnie przerwa w dal-

Nowy lot przez Atlantyk

BALTIMORE, 26. 3. (PAT.) — W niedzielę o godz. 19.34 (czasu miejscowego) wystartował z Baltimore olbrzymi wodnosamolot „Yankee Clipper“ do lotu transatlantyckiego. Pierwszy etap tego lotu zakończy się w Horta (portugalskie Azory).

W chwili startu „Yankee Clipper“ ważył 42 tonny, mając na swym pokładzie 21 osób i 16 tysięcy litrów benzyny.

Pilot kpt. Graychef oświadczył przedstawicielom prasy, iż spodziewa się przybyć do Horta w poniedziałek rano, po 18 godzinach lotu.

Samolot spędzi noc na Azorach, po czym wystartuje do dalszego lotu do Lizbony, Marsylii, Southampton i Foynes.

Gab. kosm. „Milibeau“, Al. Kościuszki 41, tel. 201-89
Porady bezpłatne.

szych działaniach Rzeszy niemieckiej do 20 kwietnia, t. j. do dnia, w którym kanclerz Hitler skończy 50 lat.

Dopiero po tym dniu powzięte będą przez Hitlera dalsze decyzje.

Kanclerz weźmie w dniu 1-ym kwietnia udział w wielkich uroczystościach spuszczenia na wodę nowego pancernika o wadze 35 tys. ton, który otrzyma nazwę „Admirał von Tirpitz“

Niemcy fortyfikują Kłajpedę

Kowno organizuje pomoc dla uchodźców litewskich

RYGA, 26. 3. (PAT.) — Prasa donosi z Kłajpedy szczegóły dotyczące projektu ufortyfikowania Kłajpedy przez Niemców.

Roboty nad umocnieniem mają się rozpocząć w najbliższym już czasie.

TALLIN, 26. 3. (PAT.) — Prasa estońska wyraża zadowolenie ze zlikwidowania sprawy kłajpedzkiej na drodze pokojowej. Dzienniki piszą, iż znikło ognisko zapalne w państwach bałtyckich.

„Uus Esti“ podkreśla pokojowość załatwienia stwierdza, że gdyby Litwa przewidziała w roku 1923 wszystkie trudności związane ze sprawą Kłajpedy, to wogóle terenu tego by wówczas nie anektowała.

KOWNO, 26. 3. (PAT.) W Kownie i na prowincji zorganizowano dobrą pomoc dla uchodźców z kra-

ju kłajpedzkiego. W Kretyndzie, Munciezu i Taurogach min. oświaty zwolniło już ucz-

nić w miejscowych szkół na wakacje wielkanocne. W budynkach szkolnych zamieszkałi uchodźcy.

WIELKI WALC

— WIELKI FILM!

Czarujący, porywający, fascynujący **WIELKI WALC!**

Film — rewelacja! Amerykańska technika, francuski charme, wiedeńska frywolność — połączyły się w tym olśniewającym arcydziele.

Reżyserował Julien Duvivier, najlepszy realizator francuski, który mając do dyspozycji amerykańskie świetnie wyposażone studia, stworzył film, więcej niż największym wydarzeniem na przestrzeni dziejów kinematografii.

Przepech wystawy, rozmach realizacji, słynne gwiazdy, porywająca akcja, przepiękne melodie — oto „WIELKI WALC“, najdroższy film świata, którego koszt wyniósł przeszło 3.500.000 dolarów!

„WIELKI WALC“ — wielki film!

Te słowa trzeba zapamiętać, wryć w pamięć.

Obsadę stanowią: Luiza Rai-

ner, Miliza Korjus, Fernand Gravey.

Miliza Korjus — to nowa wspólna rewelacja filmowa, artystka o niezwykłej urodzie i fenomenalnym głosie. Jednym filmem („WIELKI WALC“) — to jej debiut) zastąpiła w Hollywood, w Nowym Jorku, w całym świecie... i wysunęła się od razu na czoło największych gwiazdek filmowych.

O Luizie Rainer, genialnej tragicznej i wytwornym Fernandezie Gravey — publiczność ma już ustaloną opinię.

„WIELKI WALC“ — to film większy i wspanialszy od słynnej „Wesołej Wdówki“. Te słowa mówią za wszystko. Ukazały się już w prasie zagranicznej recenzje. Z recenzji tych można się przekonać, jak olbrzymie wrażenie wywarł „WIELKI WALC“ na całym świecie.

Zresztą dzisiejsza premiera w kinie „Casino“ wszystkich tym przekona.

DAWNO NIEWIDZIANA BOHATERKA FILMU „ZALEDWIE WCZORAJ“

MARGARET SULLAVAN

w swej najnowszej, wzruszającej kreacji w fascynującym filmie

LISTY Z POLA BITWY

Następny program kina „EUROPA“

Mistrzostwa Polski juniorów w Łodzi

W ciągu soboty i niedzieli odbyło się w Warszawie walne zebranie Polskiego Związku Lekkoatletycznego, któremu pierwszego dnia przewodniczył sprawnie prezes J. OZLA p. Szumlewski.

Na skutek starań delegatów Łodzi walne zebranie uchwaliło przyznać naszemu miastu organizację mistrzostw Polski juniorów. Mistrzostwa te odbędą się w dniach 26 i 27 sierpnia.

Walne zebranie przyjęło regulamin mistrzostw drużynowych Polski, oraz powzięło uchwałę, by zawodnik mógł należeć tylko do tych klubów, które znajdują się w okręgu jego zamieszkania. Poza tym omówiono sprawę przydzielania trenerów dla poszczególnych okręgów oraz sprawy wyszkoleniowe.

KOMUNIKAT

Stow. „Kultur-Liga”

(Zachodnia 68, tel. 191-15)
władza w piątek, 31-go b. m.
8.30 wiecz. w Teatrze Miejskim
PORAZ OSTATNI
ULGOWE PRZEDSTAWIENIE
sztuki p. t.

NASZE MIASTO

Reżyseria: Leon Schiller
Bilety do nabycia w Stow. „Kultur-Liga”, Zachodnia 68.

DOKTOR KLINGER

SPECJ. CHOR. WENERYCZNYCH, SEKSUALNYCH I SKÓRNYCH (włosów)
POWRÓCIŁ
ul. Przejazd 17
GODZINY PRZYJĘĆ: od 9—11 i od 4—8. — Tel. 132-28.

Doktor Medycyny
Gustaw Kohn
specjalista
chorób kobiecych i akuszerii
Piłsudskiego 51, tel. 170-03
Przyjmuje 8—10 i 4—8 w.

DR. MED.
H. Róžaner
Specjalista chorób
skórnych, wenerycznych
i seksualnych
Narutowicza 9, II p., front
Tel. 128-98
przyjmuje od 9—1 i 5—9 wiecz.

DR. MED.
S. KANTOR
Spec. chorób skórnych
i wenerycznych
UL. PIOTRKOWSKA 90
tel. 129-45
Przyjmuje od 8—2 i od 6—9 wiecz.
W n. eds. i święta od 8—2.

Dwieście lat symfonii

Interesujący cykl audycji radiowych

Dwieście lat liczy sobie forma symfonii, jedna z najważniejszych form muzycznych, a bez wątpienia najważniejsza w dziale muzyki orkiestrowej. Jeżeli zaś chcemy szukać jej początków, trzeba by się cofnąć jeszcze przeszło 100 lat wstecz. Długotrwałość swego żywota zawdzięcza forma symfonii pewnej elastyczności, która pozwalała jej zastosować się do potrzeb czasu i ducha każdej epoki. Zasadniczo obszerne ramy, jak wiadomo, symfonia w ścisłym tego słowa znaczeniu składa się z trzech, czterech części — pozwalają włączać w ten treść różnorodną, odpowiadającą danej epoce. Dlatego charakter symfonii stanowić może odbicie ewolucji i przemian ducha ludzkiego, zachodzących na przestrzeni dwóch stuleci.

Symfonia w dzisiejszym tego słowa znaczeniu wykrystalizowała się z starej barokowej suity w połowie wieku XVIII. Pierwszymi jej twórcami byli kompozytorzy szkoły manheimskiej, szkoły północnoniemieckiej i wiedeńskiej. W dziełach MOZARTA, HAYDNA i częściowo BEETHOVENA osiągnęła swój pierwszy szczyt rozwoju, szczyt klasycyzmu. W odróżnieniu od starej suity przyniosła symfonia element nowy — kontrasty na małej i wielkiej przestrzeni, dramatyczne napięcie, które doprowadziło do walki przeciwnych sił, do punktów kulminacyjnych starcia — podobnie jak w akcji scenicznej, i do rozwikłania węzła dramatycznego. Wyraża się to zarówno w kontrastach poszczególnych części, jak i w kontrastach głównych tematów muzycznych, w elementach harmonii rytmu i t. d. Oczywiście tego rodzaju problemy mogły być rozwiązywane w sposób najróżniejszy zależnie od indywidualności kompozytora i ogólnego charakteru epoki.

W klasyków MOZARTA i HAYDNA elementy te utrzymane są zgodnie z wymogami epoki w ramach pięknej, zrównoważonej harmonii nie w muzycznym, lecz w ogólnym znaczeniu tego słowa. U BEETHOVENA konflikt dra-

matyczny spotęgował się do niezwykłych rozmiarów. Symfonia IX w wyrazie i w formie wyrosła nie tylko ponad wszystko co do tego czasu zostało zdziałane na tym polu, lecz również wysoko ponad najbliższy okres czasu. Tutaj już wkroczył BEETHOVEN w dziedzinę romantyzmu, stawiając człowieka, jego osobisty konflikt i walkę jako punkt centralny, czyli te same czynniki, które spotykamy w literaturze romantycznej. Ale BEETHOVEN swymi ostatnimi dziełami wyprzedził swą epokę.

Kompozytorowie późniejsi nawiązują nie do Beethovena ostatnich dzieł, lecz do jego kompozycji wcześniejszych. Odnosi się to do SZUBERTA, po części do SZUMANNY, a nawet do BRAHMSA, u którego zresztą zwrot ten był świadomy i celowy. Oczywiście w tych kompozytorów także masiły przejawiać się wpływy nowych prądów, nurtujących umysły ludzkie pierwszej połowy XIX wieku. Romantyzm wyraził się tutaj w elementach raczej treści niż formy.

W pełni jednak wypowiada się romantyzm w twórczości BERLIOZA. Naczelnym postulatem muzyki BERLIOZA jest program literacki, akcja o zakreślonym przebiegu, w której głównym motorem jest znowu osobista walka człowieka i konflikt. Kierunek ten podejmuje LISZT, u którego idea poetycka muzycznego utworu prowadzi do stworzenia nowej formy: poematu symfonicznego. W tej to przetworzonej formie symfonii znajduje pełny swój wyraz wybujałość późnego romantyzmu. Od tego czasu linia rozwojowa symfonii rozdwa się: jedna z nich prowadzi po torach właściwej formy symfonii i tutaj należy twórczość BRAHMSA, BRUCKNERA, CZAJKOWSKIEGO, MAHLERA i innych; druga do poematu symfonicznego, ściśle opartego na literackiej treści utworu, znajdując swój punkt szczytowy w twórczości RYSZARDA STRAUSSA.

Kierunek ten po części trwa do dnia dzisiejszego. Naogół jednak obecne prądy wykazują tendencje

odmienne, reakcję przeciw przedładowaniu romantyzmu, a zwrot ku muzyce absolutnej, nieprogramowej i problemom formy. Dlatego kompozytorzy współcześni w poszukiwaniach tradycji, na której można by budować, zwracają się nie ku romantyzmowi, a nawet nie ku klasycyzmowi „szkoły wiedeńskiej”, lecz ku dawnej suicie z epoki BACHA, HAENDLA. Niezmiernie interesujące te dzieła przedstawia radiosłuchaczom cykl tegoroczny „Dzieje symfonii”, opracowany przez STANISŁAWA GOŁACHOWSKIEGO. Audycje tego cyklu odbywają się co tygodnia w wykonaniu orkiestry symfonicznej Polskiego Radia pod dyr. GRZEGORZA FITELBERGA.

Z estrady koncertowej

Recital France Ellegaard

Aby odtwarzać wszystkich kompozytorów w charakterze dzieł i epoki, trzeba mieć przede wszystkim technikę przejrzystą, idealnie wykończoną w szeregach i podatną do uzewnętrznienia zarówno wybuchów gwałtownych, jak przejawów łagodnych uczucia. Następnie trzeba mieć temperament zrównoważony i inteligencję artystyczną, pozwalającą wykonawcy używać świadomie efektów i panować nad środkami technicznymi gry. Taką pianistką jest duńska wirtużka France Ellegaard i dlatego gra jej jest zawsze interesująca i szlachetna w nastroju. A przy tym zna ona fortepian, rzeźbi wypukłe zarysy kompozycji w każdym szczególe wybitniejszego znaczenia i wtedy gra jej jest pełną wyrazu i bogato wyposażoną w efekty dźwięczności. Tak było w Bachu, Couperinie, Mozarcie, Albenizu, Liszcie.

Nie tak Szopen...
Nie wystarczy namysł najlepszej szkoły tam, gdzie gra uczucie nieprzerwaną nutą serdecznego bólu, gdzie żali się wciąż zboliała dusza poety. To nieuchwytnie, żywiołowe, uleciało się z pod palców pianistki.

„PRACA”

Kursy Zawodowe Żeńskie przy Tow. Szerzenia Pracy Zawodowej wśród kobiet żyd. w Łodzi Wólczańska 21, tel. 167-15
przyjmuje zapisy na nast. działy:
1. Sztuka stosowana — hafciarstwo.
2. Krawiectwo damskie — krój.
3. Gorsciarstwo — krój.
4. Bielizniarstwo — krój.
5. Modniarstwo — kapelusze.
6. Ondulacja.
7. Manicure.
Sekretariat czynny w godz. 9—13 i 15—19.

4 POKOJÓWE mieszkanie do wynajęcia. Piotrkowska 59, m. 10, front, godz. 2—5. —5

UMEBLOWANY pokój z wejściem z klatki schodowej dla pana do wynajęcia Zamenhofa 6, m. 38.

Wina firmy „KARMEŁ”
Wina Węgierskie
MIODY

rekomendacja
E. SZYKIER
ŚRÓDMIEJSKA 3 — TEL. 107-84

MASZYNOWA i mąka macowa znane ze swej dobroci od szeregu lat
MACA M. JELIN i Sz. ROTENBERG, Piłsudskiego 48
Filie: Piotrkowska 24, tel. 173-76, Południowa 27, tel. 158-72

KINO
Mimosa

Od wtorku 21 do poniedziałku 27 marca
Wielki dramat słomanych serc i szeptanej miłości według powieści Heleny Mniszek p. t.
GEHENNA
W r. gł.: Cwiklińska, Wysocka, Benita, Zacharewicz, Samborski i wielu in.
NADPROGRAM:
Pogrzeb Papieża Piusa XI
Następny program: I. MANEWRY HUZARSKIE
II. ZDOBYWCA MAROKKA

ULICA KILIŃSKIEGO Nr. 178.
Dojazd tramw. Nr. Nr. 0, 4, 10, 16, 17.
Początek seansów w dni powsz. o godz. 5 pp., w niedziele i święta o 12 w pol., ostatni 9 w.

LEKARZ - DENTYSTA
TEOFILA LANDSBERG
Sienkiewicza 6
tel. 209-07. Przyjm. 10—1, 3—7

Cukiernia „ŹRÓDŁO”
Przejazd 1 — tel. 209-87
poleca
Pączki wyborowe
2 szt. 25 gr.
Ciastka
po 20 gr. szt.

KINO TEATR
METRO
PRZEJAZD 2

Pocz. 0 g. 4
Dziś wyświetla się:
Najnowszy film prod. polskiej p. t.
W rol. gł.: Engelówna, Wysocka, Cybulski, Sielański i Orwid

SERCE MATKI

RAKIETA
Sienkiewicza 40, tel. 141-22

CLAUDETTE COLBERT HERBERT MARSHAL ZAZA

w najpiękniejszym romansie miłosnym

Początek w dni powszednie o godz. 4-ej, w soboty, niedziele i święta o godz. 12-ej. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 54 grosze.

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłanie — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, za granicą — zł. 9.—
Redakcja rękopisów nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajnie (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia w dodatku niedzielnym „Rewia” (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatkowo 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.